

[Finn Foulsen.]

boligproduktionen ud fra disse synspunkter. Det, det drejer sig om, og det, der har tremmet udviklingen i de år, der er gået, er i og for sig netop, at man er gået en anden vej, selv om man ikke er kommet langt nok endnu.

Hvad det andet spørgsmål angår, har jo situationen efter 1958 udviklet sig derhen, at det ikke støttede byggeri i 1960 har fuldført ca. $\frac{2}{3}$ af de påbegyndte lejligheder, ca. 20 000 lejligheder, medens det støttede byggeri var kommet ned på ca. 10 000 lejligheder. Det, den højtærede boligminister nu vil, er at bytte dette om: det støttede byggeri her i landet skal fuldføre 20 000 lejligheder. Der skal statsgaranti til disse 20 000 lejligheder, der skal driftstilskud til disse 20 000 lejligheder. Det er ca. 720 kr. pr. år pr. lejlighed. Det er penge. Den højtærede minister vil holde huslejen nede ved hjælp af tilskud, som naturligvis skal tages over skattekterne. Vi mener ikke, at tilskud og højere lånegrænser gør byggeriet billigere, tværtimod. Tiden har jo vist, at der er nok, der er villige til at bygge. Man argumenterer med den høje leje i det private byggeri, og det er klart, at når man sammenligner direkte den enkelte lejlighed i støttet og i ikke støttet byggeri, så må den, der får tilskud, naturligvis være den billigste. Men det er ikke dér, tampen brænder. Vi kan altså ikke acceptere, at denne leje er den rette. Vi har faktisk samme opfattelse som den højtærede arbejdsminister, den tidligere boligminister, gav udtryk for i 1958-59, da han sagde, at det var regeringens principielle standpunkt, at generelle driftstilskud til byggeriet ikke bør ydes.

Endelig vil jeg gerne sige om det tredje spørgsmål, præferencestillingen til de sociale boligselskaber: den ærede socialdemokratiske ordførers indlæg drejede sig udelukkende om et forsøg på at påvise, at de sociale boligselskabers form for byggeri var billigere og bedre end de private. Jeg har hørt det mange gange, og det har altid undret mig, hvorfor de sociale boligforetagenders byggeri da ikke ganske af sig selv tager overhånd og slår det private ud. Jeg vil gerne have lov at sige, at vi er ikke i venstre modstandere af sociale byggeforetagender. De bygger jo på synspunkter, som ikke er fremmede for os, det er klart. Vi

er også tilhængere af at give dem støtte i det omfang, de løser særlige sociale opgaver, opgaver, som andre ikke evner at løse. Men gør de det? I det omfang, de sociale boligselskaber bygger i den almindelige boligproduktion, er der ingen saglig begrundelse for at give dem en fortrinsstilling.

Jeg vil gerne med hensyn til stillingen over for de sociale boligselskaber — med den højtærede formands tilladelse — citere, hvad den daværende boligminister, den nuværende højtærede arbejdsminister, sagde i 1958 — det findes i Folketingstidende 1958-59 sp. 71—:

„Regeringen er imidlertid af den opfattelse, at det sociale byggeri nu har vokset sig så stærkt, at det også under de kommende, mere frie finansieringsformer vil have mulighed for at indtage en plads, der ikke er mindre fremtrædende end hidtil.“

Denne bedømmelse skulle jo være rigtig, hvis forholdene var således, at de sociale boligforetagender havde disse store fortrin fremfor de private. Jeg tror ikke, at de sociale boligforetagender eller boligministeriet eller den højtærede boligminister kan løse byggeproblemet; det kan kun løses i forbindelse med det private erhverv. Det foreliggende lovforslag giver ikke nogen som helst sandsynlighed for større, bedre eller billigere boligproduktion.

Vi mener, at den højtærede boligministers forslag er behæftet med fejl, bl. a. den, at det går uden om noget væsentligt. Det er klart — det blev i hvert tilfælde klart erkendt under boligdebatten i 1958 — at hovedproblemet alligevel lå i forskellen mellem huslejeniveauerne. Dette giver, som det er erkendt fra alle sider, en u hensigtsmæssig udnyttelse af boligmassen. Dette, at lejen er holdt kunstigt nede, afføder en række ulemper — jeg skal ikke gentage dem, for det blev dengang gjort meget grundigt, sagligt og udtømmende af den daværende boligminister, den nuværende højtærede arbejdsminister. Vi er nu i den situation, at vi er på vej ind i et nyt lejeniveau, efter som inflationen skrider frem. Jeg tror derfor, at det bør være den højtærede boligministers opgave at søge at komme med et forslag til løsning af dette problem. Vi tror, at det er absolut nødvendigt, at dette problem